

Poštšina plačana v gotovini.

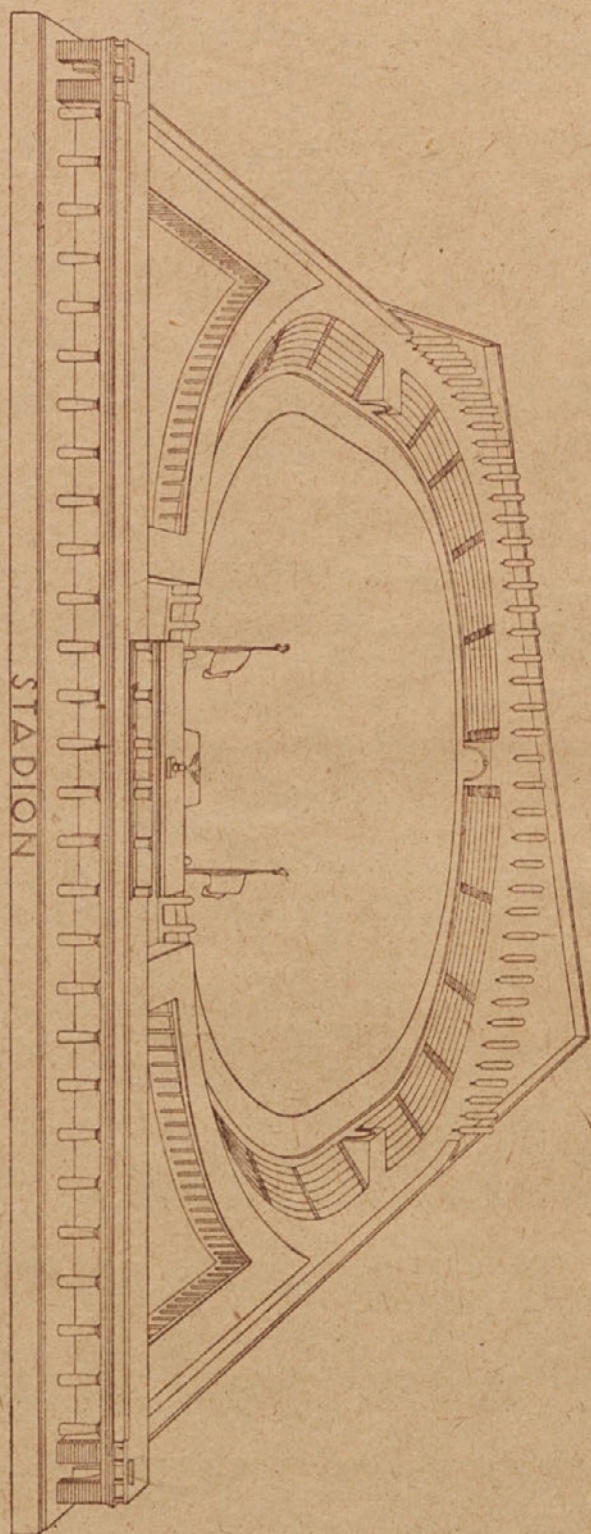

MLADOST

1926

Št. 6

STADION

LETNIK XIX

JUNIJ 1926

ŠTEVILKA 6

Za praznik sv. Alojzija.

Sv. Oče mladeničem

ob 200letnici proglašenja sv. Alojzija svetnikom.

Slovesna dvestoletnica v spomin, da je Alojzij Gonzaški dosegel slavo nebeščanov, naj v vseh, posebno pa v Vaših sreih, predragi mladeniči, vžge še bolj poznavanje in posnemanje tega čudovitega mladeniča, ki je bil čudovito ozaljšan z izrednimi darovi narave in milosti, pa je tudi sam pripomogel k tako hitri in popolni svetosti z gibčnostjo svojega uma, z močno in vztrajno voljo, z gorečo delavnostjo in s plemenitim preziranjem stvari tega sveta, — pravi angel čistosti, pravi mučenec ljubezni.

V Rimu, dne 5. aprila 1926.

PIJ XI.

Belina src.

(Jože Pogačnik.)

*Glej, lipa spomladi
v pokojni ogradi
cvetoča belo
v nebo kipi.*

*O, srce v mladosti
v ogradi čistosti
pokojno, veselo
v moža zori!*

*O src belina, o kako dehtiš!
O le kako nas čudno spreteliš,
če te na sredi ceste srečamo,
ko z lepo dušo tiho, tiho greš,
devištro sveto!*

*O veš, zakaj te, draga, ljubimo,
zakaj se tebi zaobljubimo:*

*Da čela bodo jasna in visoka,
kot so planine naše, ki za njimi
pokojne zvezde božje vzhajajo.
Oči da bodo kakor jezera,
ki v njih višine se zrcalijo.
Da lica bodo kot pomladna jutra,
ko v sveži rosi polja dihajo.*

*Da bomo kot posoda krepko žgana,
v kateri se je čist ohranil duh,
duh orlovske in neskajen, močan,
kot nam je bil ob rojstvu v zibel dan!*

*Glej, lipa spomladi
v pokojni ogradi
cvetoča belo
v nebo kipi.
In zraste visoko
razpne se široko
in je drevo
kot ni ga bilo.*

*O src belina, belo ljubljena!
O radost, komaj, komaj slutena!*

*Pa mnogi ne vedo za to skrivnost,
pa mnogi ne vedo za to radost,
če bele luči v srcih plamenijo,
ko z belo je svetlobo skoziškoz
srce preželo!*

*O, srce v mladosti
v ogradi čistosti
pokojno, veselo
v moza zori.
Enkrat bo visoko,
enkrat bo široko
in srečno bo
za — svet in nebo.*

Brat Janez:

Razmere.

Življenje naše je ped časa med dvema večnostima. Dragocene hipe je treba vestno izrabiti in nikakor ne gre, da bi se zgubljali v brezplodnih tožbah čez slabe razmere. Ne vem, za kaj je Tebe, ki to bereš, vse namenila božja previdnost; to pa je gotovo, da moreš veliko več iz sebe napraviti kot sam misliš in si dosedaj storil. Premalo se poznaš. V Tebi se skrivajo sile in sposobnosti za močno, delavno osebnost, sposobno, da se v primernem času možato dvigne preko razmer, v katere so jo potisnile življenjske prilike. Ti si dosedaj komaj desetino svojih prirojenih sposobnosti izrabil. Ni pa nobenega dvoma, da moreš tam, kjer si in kakršnokoli je že Tvoje opravilo — živeti samoraslo življenje krepke osebnosti. Ta Tvoja odlika je obenem Tvoja pravica in celo dolžnost. Naslednjih par migljajev v tej smeri je samo majhen opomin, da tako zvanim razmeram nikakor ne gre prepustiti in izročiti svoje usode.

Čestokrat nanese beseda ali čtivo na izredna dela velikih mož. Tedaj zaiskri mlado oko in v srcu raste drzna želja, postaviti se v isto vrsto in ob rami velikih in največjih vseh časov biti boj za lovor zmage. — Pa kaj, ko ni prilike! Brez priložnosti tudi ni mogoče pokazati vrlosti! V skromno začrtanih mejah se bo gibalo moje življenje, ovenelo in ugasnilo bo kakor roža, komaj malo revnega spomina bo ostalo! To je navaden zaključek lepih sanj.

Toda ne obupaj! Brez ozira na to, da je vsako, pa tudi najpriprostejše delo, ki ga vršimo pošteno, v vesti in kakor pred Bogom, — kraljevsko delo in tudi vredno kraljevskega plačila, — če si pravi dečko, vse ovire zate nič ne pomenijo, kvečjemu toliko, da se v boju z njimi le še bolj utrdiš in dvigneš.

Trhla je stavba, ki so jo razmere same ustvarile. Tiste, ki jih je srečen slučaj spravil na površje, bi najlažje označili za muhe-enodnevnice. Opazujemo namreč, da jih razmere zopet pokopljejo. Ko pa merimo in tehtamo njihovo zapuščino, najdemo, da obstoja navadno v nekaj brezplodnih poskusih. Sploh je le redko njih delo stvariteljno, navadno razdirajo; graditi ne znajo, ker se v prejšnjem življenju niso temu priučili. (Tudi med Slovenci je med- in povojni čas spravil na površje cel roj takih enodnevnice, ki so se s široko gesto in

še bolj prešerno besedo pojavili v vseh panogah javnega življenja. Večinoma so ljudje hitro uvideli, da to niso vodniki, temveč zvodniki in so jih zapustili. Še hitreje, kot je zablestela, je ovenela njihova slava in pogreznili so se nazaj v svoj prazen nič; nekatere pa še čaka ista usoda.)

Pravi možje so vedno sami ustvarjali razmere. Tudi iz tako zvanih slabih razmer so si znali ustvariti dobre. Brez števila je takih primer v zgodovini: papež Sikst V. je bil v mladih letih svinjski pastir; toda kaka energija je bila v njem, je dovolj pokazal v 5 letih svoje vlade. Pij X. se je od kaplana povzpел do papeške tiare. Franklin je bil v mladosti tiskarski vajenec, sedanji predsednik češkoslovaške republike se je kot deček učil ključavničarstva in predsedniki Združenih držav zaznamujejo med svojimi predniki moža, ki je bil dolgo vrsto let — krojač. Pripoveduje se pa, da je bil že kot krojač — izboren delavec!

Kar hočemo povedati, je to: ne čakati prilike, da narediš kaj prav imenitnega. Močne osebnosti so pojav, ki jih opazimo šele, ko so se enkrat dvignili iz množice, ki jih obdaja. Šele tedaj jih svet vidi in pravi: ah, ko bi mogli biti tudi mi taki! Nič se pa ne pomisli na pot, po kateri je dotičnik hodil in se ril naprej takrat, ko je bil še skrit v množici tisočeri. In vendar je pot najvažnejša. Velik uspeh, ki ga žanje, je le rezultat prehojene poti, je plačilo dolgega — truda. Kdor hoče na vrh visoke gore, se mora prej trenirati na lažjih strminah. Kdor si hoče voljo vzgojiti za velika dela, se mora prej naučiti premagovati majhne težave. Ako kdo ne more ali ne zna obvladati majhnih, vsakdanjih neprilik, kakršnih življenje prinaša sto na dan, bo docela odpovedal, kadar se mu bo nudila prilika za kaj večjega. Tu velja pravilo: česar človek ne zna, tega pač ne naredi! Veletoča na drogu ne bo naredil, kdor se ni prej temeljito izvežbal v drugih, lažjih vmesnih gibih, prav tako ne stoje na bradlji, ako na tem orodju sploh še ni telovadil.

Treba je brati le dobre življenjepise velikih mož. V trdi šoli življenja so kovali značaj, s katerim so pozneje imponirali svetu. Prav isto opazujemo pri svetnikih. Svetniki niso padli iz neba, ampak so le z velikim trudom šele morali plezati v nebo.

Vidiš, da je resničen stavek: ovire in neprijazne razmere nam le pomagajo, da si utrdimo značaj. — Torej ne čakaj prilike, da se skažeš, nešteto prilik Tebe samega išče vsak dan, toda vidiš jih le, če si mož na svojem mestu.

Drugič je potrebno, da preženeš vsak strah iz svojega srca. Čemu se sploh toliko bojiš? — Bojiš se celo mnenja slabih! Merodajno zate je javno mnenje! Ali je javno mnenje še sploh kdaj kaj ustvarilo? Streči javnemu mnenju se pravi izenačiti se z maso. Poglej: če ne boš ti mnenja drugih, bodo drugi ljudje tvojega. Sicer pa mnenja samo ovirajo dejanja.

Samo bati se ničesar: ne ljudi, ne dela. Za pogumnega je povsod dobro! Še hudič se ga boji! Strah je greh ali pa posledica greha. Dokler se bojiš, sploh nisi mož. Boje se slabiči: ženske in otroci pa tisti, ki nimajo mirne vesti. Mož je pa pogumen in gre krepko za svojim ciljem.

Tvoja tretja naloga v boju z razmerami bodi, da se osvobodiš samega sebe. Boj z nižjim človekom traja sicer skozi vse življenje, vendar, če ga spretno in pogumno bojuješ, se da zelo v kot ugnati, da uboga višjega, duhovnega človeka. Orel je sin solnea in svobodni kralj višin, ki oznanja prostost tisočim. — Napravi pa red najprej v lastni hiši, zdrobi verige strasti. Zvezan ne more tekmovali s prostimi, suženj ne more navdušiti za svobodo. Orel pa bodi tak, da kdor ga vidi in naj bi bil tudi najhujši nasprotnik, mora verjeti: glej, svoboden je!

To pa itak veš, da odpoved ne izključuje radostnega razpoloženja in veselih pogledov v življenje. Prevečkrat si že skusil, da je prav nasprotno res.

Čim bolj je kdo oproščen nebrzdanih strasti in gospodar svojih nagonov, tem zadovoljnejše in veselejše stopa v svet. Sproščen svojih lastnih slabih nagnjenj ima vedno čas za bližnjega. V svojem značaju je nakopičil polno bogatih zakladov, s katerimi more obogatiti in oplemeniti svojega brata. — Hote ali nehoče postane njegov odnos do drugih kakor razmerje ponosne jelke do šibkega bršljana, ki se zaupljivo privija k njej in krog nje ovija svoje trte.

Slednjič je potreba, če hočeš izvajati ugoden vpliv na tek razmer, da ljubiš. Vedno manj je ljudi, ki so kakor oživljajoči solnčni žarki. Kjer so, je lepo. Kamor pridejo, osrečujejo. In to niso navadno niti najbolj izobraženi ali duhoviti, skoraj nikoli tudi ne brez velikih težav v svojem lastnem življenju. — ampak ljudje ljubezni so in zato preprostega in skromnega srca. (Prevzetnost ne zna ljubiti, ker je vedno sebična in vase osredotočena.)

Kdor ljubi, je bližje Bogu in zato ljudem naraven posrednik božjega solnca.

Vem, da v neprestanem stiku z mrzlim svetom skoraj ni mogoče, da se ne bi tudi nam okrog srca napravila ledena skorja. Toda, če hočemo imeti le količkaj uspeha na svetu, je treba, da njegovo mrzlost prej odtajamo in ogrejemo z ljubeznijo. Le tako postane voljno in mehko in ga moremo oblikovati po svoji volji.

* * *

Največji pa boš in najbolj siguren svojega uspeha, ako vse to, kar Ti nalaga vsakdanje življenje, vestno vršiš. Bodi velik v malem, da ne boš majhen, ko pridejo nad Te velike reči. Večkrat želimo biti imenitni junaki, pri tem pa se popolnoma zanemarimo in se ne potrudimo, da bi bili dobri navadni ljudje. Vdamo se sanjarijam o velikih rečeh: lenuh hoče in noče in nazadnje ga želje umore, pravi sveto pismo. (Prim. Preg. 13, 4; 21, 25.)

Tudi tam, kjer ni nič videti in nič izrednega slišati, se prav često vrše veličastne stvari. Hrast je rasel tisoč let v molku na gori, ko bo pa ob njem zapela sekira, se bo zamajal hrib! V molk in tihoto skrita zore velika dela in velike čednosti. Še več, prava čednost je le tam doma, kjer se o njej ne govori, kjer se zanje skoraj ne ve. Drevo črpa hrano in rast iz podzemskih korenin. V temino zemlje skrite vrše svoje delo. Odkoplji jih in pokaži solncu, — pa bo drevo usahnilo...

V življenju modernih svetnikov ne najdemo nobene izrednosti — razen, da so svoje dolžnosti nadvse vestno vršili. Bili so v malem veliki, ali kakor pravi sveto pismo, v malem zvesti, zato so bili postavljeni čez veliko.

Tudi nam se bo tako godilo. Bodimo tihi delavci, pa zato tem solidnejši. Saj tam, kjer se veliko govori, se malo dela. Naš čas boleha ravno na tem, da se veliko preveč govori — toda tisoč besed ne odvaga enega dejanja!

* * *

Že teh par misli ti more znatno pomagati iz labirinta vsakdanjosti. Razmere so resda slabe, — pa zato, ker smo mi slabi. Začnimo boljšati sebe, — in mi in svet se bo čudil, kako velike vloge nam je prihranil Bog.

Junaštvo.

Nemški pisal dr. J. Klug, prevel J. J.

(Dalje.)

Deset ali enajst let je pozneje.

Jezuitski zavod v Travniku obhaja slovesni zaključek končanega šolskega leta. Na sto in sto gojencev najrazličnejše starosti napolnjuje slavnostno okra-

šeno največjo dvorano zavoda. In vse se tako lepo zлага: jasni poletni dan tam zunaj in jasni obrazi tu znotraj, žvrgoleči glasovi ptičic zunaj v vrtu in parku in žvrgoleči glasovi dečkov v dvorani, glasovi, v katere se spaja brnenje napol dozorelih glasov mladeničev, kakor brnenje in šumenje hroščev in muh, ki se zaletavajo v steklo oken in iščejo zlate svobode.

Naenkrat vse utihne v dvorani. Učitelji so vstopili in na čelu njim rektor, ki stopa na govorniško tribuno, da izpregovori poslovilno besedo svojim gojencem. Vsi slede napeto besedam moža, ki ga večina izmed njih ljubi kot očeta in se ga le malo njih boji kot očeta. Govori o uspehih in neuspehih preteklega leta — in marsikatero mlado oko zažari, ko govornik govori pohvalo, in marsikatera glavica ali glava se skloni in povesi, ko govornik govori o graji. Potem izpodbuja, naj počitnice dobro porabijo, da se bodo mogli vrniti s svežimi, nanovo vzevelimi lici in svežih, nepokvarjenih src... in sedaj se obrne do onih, ki se poslavljaajo, da se nič več ne povrnejo. Višje se vzravna postava govornikova, gorkeje zvane njegove besede, tiho, komaj slišno trepetanje se mu iz bolesi nad slovesom jemlje v besede. Še enkrat povzdigne svarilno besedo, iz katere zveni očetovska dobrotu in sveta resnoba, naj ostanejo zvesti načelom, ki so jih jim vsadili v srca — njim, ki so na tem, da pohite v življenje, polno nevarnosti in bojov. Še enkrat jih prosi, naj nikar nikdar ne pozabijo na Boga in ljubezen do bližnjega, naj ohranijo ščit časti neomadeževan in svetel in naj si nikar ne nalagajo na vest kake krivde, nad katero bi se v življenju pač morda kesali, pa bi ne imeli prilike za spravo.

Potem korakajo učenci najvišjega razreda pred rektorja, da sprejmejo zrelostna izpričevala. Pri več kakor enem je čuti posebno pohvalo iz ust rektorjevih — in zadaj v prostoru za učenci zaleskeče marsikatero očetovsko oko in se marsikatero materino oko napolni s solzami v trenutku, ko pred tribuno tam spredaj stoji sin, da sprejme z zrelostnim izpričevalom tisti čudežni ključ, ki se zdi, da odpira vsa vrata in duri življenja — vsaj za kratek blažen trenutek prve sreče.

Sedaj stoji pred rektorjem zavoda visokovzrasla, sloka mladeniška postava. »Milan pl. Javorski,« izpregovori rektor na glas, ko pred seboj stoječemu podaja izpričevalo, »vašim dosedanjim učiteljem je v posebno veselje, da vam morejo po meni izraziti posebno pohvalo za marljivost, za lepo vedenje in vso plemenitost, ki ste jo za časa svojih študij kazali. Ostanite tudi poslej zvesti svoji častni preteklosti, Milan pl. Javorski! Bog z vami!«

Lahna rdečica je dahnila v lepo, blede obličje mladeničevo... prikloni se s tihim, hvalečnim nasmehom in gre. In za njim pride drugi in potem zopet drugi in tako dalje, dokler nimajo vsi svojih izpričeval v rokah — in slednjič zaori še kratka, glasna pesem iz vseh mladih grl in slovesnost je pri kraju.

* * *

V zavodskem parku, v skitem kotičku, sedi Milan pl. Javorski in pre-mišljuje in sanja. Daleč proč lete njegove misli — v daljno mesto, kjer je nekoč stala njegova domačija. Jasno in razločno vidi pred seboj malo, belo hišo, ki je bila vsako poletje, ko je prispel domov na počitnice, vsa zavita v težek, dišeč plašč krvavordečih rož in v oblak opojne sladkosti.

Ko je prispel domov... ah, saj tega za Milana Javorskega ni več! Očeta in matere nima več! Mati! Kako se je veselila tega častnega dne, a ga ni smela in mogla dočakati. Težka bol, ki jo je nosila v duši, je razjedala njeno življenje, in sedaj počiva že dokaj let v grobu. In oče? — Bilo je vedno kakor tajno krvavenje v duši Milana Javorskega, kadar se je spomnil mrtvega očeta. Da, kakor pritajeno krvavenje je bilo, in ravno danes so se odprli najgloblji viri bolečine v njegovi duši. Podoba stoji v tem trenutku pred Milanovo dušo — podoba njegove umirajoče matere. Bil je poleten dan, kakor danes, ko je

šla njena duša domov, tja v večnost, da poišče tistega, katerega duše ni nikoli imela za izgubljeno. »Ne, Milan,« je govorila še poslednjo uro svojemu otroku, ki je klečal ob njeni postelji, glavo zakopano v njeni roki, »predober je bil, da bi bil mogel biti pogubljen in neki notranji glas mi govori vedno in vedno, da je bil Bog njegovi ubogi duši poslednji hip milostljiv! Toda moral se bo pokoriti, Milan, pokoriti... pokoriti!« In potem je otroka krepko in srčno k sebi privla in ga vprašala: »Ali še veš, Milan, kako si stal pred mrtvim očetom?«

Milan Javorski se spominja še čisto razločno, kako je umirajoči materi odgovoril: »Da, mamica, in jaz ti hočem še enkrat priseči, kar sem takrat očetu prisegel!« In je v materine roke ponovil isto prisego, kakor jo je položil nekoč ob mrtvaškem odru svojega očeta. In se spominja prav tako dobro, kako je šlo kakor sveto blestenje preko potez umirajoče, ko je slišala njegove besede. In potem ga je dolgo tiho in nemo motrila in mu rekla: »Milan, sedaj imam samo še eno željo na tem svetu! Obljubi svoji materi, da boš doprinesel spravo za smrt svojega očeta, kakor boš mogel in znal — toda, moj ljubi otrok, priseži mi, da ne boš nikdar, in naj bi prišlo karkoli, doprinašal sprave za kako krivdo z novo krivdo!«

In Milan pl. Javorski je k prisegi mrtvem učetu dodal še prisego umirajoči materi. In še isti dan se je ločila od njega, potem ko je naredila še poslednji križ na čelo otroka, ki ga je morala sedaj samega pustiti na svetu.

In potem so prišla dolga leta, v katerih je Milan pl. Javorski, izročen izvrstnim učiteljem, v tihem miru samostana in v učnih sobah pozabljal prvo, strašno bol. Toda čim bolj je zorel njegov duh, tem bolj resen in molčeč je postajal in tem bolj je zorel v idealnem mladeniču trdni sklep posvetiti svoje mlado življenje junaški žrtvi za smrt očeta.

»Nikdar ne delaj sprave za kako krivdo z novo krivdo!« Jasno in razločno zveni sedaj matere poslednja želja v ušesu zamišljenega mladeniča na klopi v senčnem parku jezuitskega kolegija. Tih nasmehljaj blažene sreče gre preko Milanovih potez, in kakor v sladkem spanju šepeta tiho predse: »Vesela boš, ljuba, dobra mamica, ko boš videla, kako bom držal svojo besedo!«

(Dalje.)

Franjo Strah:

Orlovsko slovo.

(Dalje.)

Še so si stisnili roke in Lovro je odstopil.

Nato je padel glas in vrsta je krenila odločnih korakov, čeravno so jim bila srca žalostna in je bila duša potrta ob misli na slovo od njih, med katerimi je toliko ljubezni in kjer vzdihaja iz truda in znoja veselje in radost. Korak jim je spremljala beseda naše pesmi, ki vžiga, dviga naša srca iz enolične vsakdanjosti v prečudno lepo skladnost notranjega hotenja z zunanjim razpoloženjem.

Med govorom sem jih opazoval. Vinko je male postave, na levem krilu stoji. Verno posluša Lovra. Vidim, da mu je težko; stiska ustnice, neopaženo mu kloni glava. Čez čas pa se zave, vzravna se, pogleda naokoli, kjer stojе vsi naši fantje. Trpko se nasmehne; izraz lica mu jasno razodeva bolečino v duši.

Še dalje mu hiti pogled: po vseh domačih in tovariših in znancih, ki vse naokoli sede. In preko sten, kjer so slike brnskega tabora, Maribora, katoliškega shoda... do zadnjega kotička, kjer stojе drog, bradlja, krogi in ročke... Nad odrom pa mu obvisi oko. Tam so obešene med vencí letošnje diplome. Takrat sem vedel...

Da, kdor je z vso dušo živel v delu, kdor se je poglobil z vso vnemo v naš program, kdor je skrbno čuval naše ideje, kdor je bil naš popolnoma — temu je ločitev težka. Ne Orel po zunanosti, v kroju in paradi; kdor je v srcu Orel, komur je duša prežeta orlovskega duha — le ta se z bridkostjo v srcu poslavlja. Kdor najde v Orlu samega sebe, vso zabavo in vso možnost ustvarjanja, ta je pravi Orel.

In pravi Orel najde polja za delo; ko se ga priuči, mu je težko brez njega. Ne more brez dela, brez ustvarjanja, ker mu je bilo delo duševna potreba, za katero je zbral vse svoje duševne sile in iz katerega je črpal velik del svoje izobrazbe, katero je uporabljal zopet za isto stvar, ki jo je vračal tja, kjer jo je našel: v delo za društvo.

Zato razumem Vinka in njegovo otožnost, ki mi prej ni šla v glavo. S tistim vriskom v gluho noč v polnočnih urah sem začel spoznavati to, kar danes popolnoma razumem.

Poslavlja se od dela, poslavlja od onega, kar mu je bilo vse: ponos, čast in hrepenenje. Pet let je oral, pet let hodil zvest načelom po poti z nami vred in nikoli je ni prestopil. In druge je bodril, navduševal ter vabil za seboj in jim dajal zgled za neumorno delo in požrtvovalnost.

Vsako leto se je boril na tekмах in ne zastoj. Viden znak mu je šest diplom, ki so mu najdražji spomin. In tja se ozira, na steno, med kite borovih vencev, kjer mu visi letošnja največja.

Razumem te, Vinko, Ti naše družine dobri in verni sin!

* * *

V prvi vrsti sedim in imam prost pogled na gledalce in one, ki nastopajo točno po določenem programu. Gledam vaje, ki jih je sestavil Vinko pred leti za to priliko — drugim v namen. Sami bratje-vojaki jih vadijo; preproste so, brez težjih gibov, toda so lepe; že radi tega, ker jih vadijo oni, ki odhajajo. In samo zato jih ne moremo pogrešati in so vsako leto na programu ob tej priliki.

Podajajo nam ž njimi mali del onega tihega, večernega dela, ki zahteva vztrajnega in dolgotrajnega vežbanja, ako hoče biti popolno, v našo telesno korist ter duševno in moralno zadovoljstvo onih, ki spremljajo naše gibanje in vidijo sad, tako dolgo željan in pričakovan. Ta sad je zorel v večerih, prebitih v telovadnici, v večerih medle lune, trdega mraza, zavitega v meglo in sneg, zorel z nami in nas spremljal, kadar smo prihajali in odhajali.

In teh večerov se spomnim.

Ko smo prihajali posamezno in v skupinah, večer za večerom, zaviti preko ušes in stisnjenih rok v žepih, smo se večkrat v srcu povpraševali: koliko časa bo še zorel, koliko znoja še in truda. In trudni od dnevnega dela, mokri od snega, včasih v nalivih, v burji in vetru, smo prihajali slednji večer.

Danes vidimo čemu in ni nam žal.

Vselej se veselim zime, ki prihaja z belo obleko med nas. Zdi se mi, da prihaja s pesmijo, mi pa jo spremljamo, kadar stopamo v zmrznjeni sneg, da nam škriplje pod čevlji. Kajti škripanje snega je pesem; mrzla sicer, a vendar: pesem je! Lepa zimska, snežena pesem, polna miru in lepote.

Ko stopamo v gaz, v gosjem redu od telovadnih ur, nam je toplo. In živo teče pomenek o večeru, o preteklem in še o onem, ki je pred nami, še nejasen. Vsak nekaj novega ve, vsak ima druge misli in spomine, ki jih razvija. Tolikokrat povedane in vendar vedno nove.

Drug za drugim se loči od vrste in skoro sva z Vinkom sama. Imava blizu domova in nama je skupna pot. Navadno napraviva ovinek in pustiva bližnjico. Lepša je pot, če nas je več in zimska noč ima tudi sicer toliko čarobne lepote v sebi, da je tak sprehod prav prijeten.

Na klanecu obstaneva vsak večer. Toliko sva si imela povedati, da sama nisva vedela, kako je mineval čas. V stolpu farne cerkve se čuje pozna ura, midva pa še vedno ne končava. Vinko je vedno znova in znova pričenal: »Poslušaj, še to in to.« In nikoli konca.

In danes giblje iste gibe, ki jih je pred časom sestavil za druge. Morda jih je snoval baš v tistih mesečnih nočeh, polnih čaru, morda, kdo ve...?

(Dalje.)

Na zadnji poti.

(Govoril br. Langus na grobu Janka Čarmana, šentviškega srenjskega načelnika na velikonočni ponedeljek.)

Praznik vstajenja praznujemo, praznik življenja, stojimo pa ob grobu mladega fanta. Vstajenje in življenje, pa mladost in smrt — kako čudno zveni to našim ušesom.

Čudno je to samo nam zemljanom. Nebeščanom in tudi Tebi, dragi Janko, to ni več čudno, vam je jasno, kakor vam je jasna neskončna večnost, nam pa je še vedno tuja, čudna.

Svoje drage hoče imeti Gospod pri sebi. Tudi Tebe, dragi Janko, je poklical, da Te poviša in nagradi. Iz smrti Te je v življenje vzel. Poglej, kakor da bi Tebi posebej govoril besede: še danes boš z menoj v raj. In da je Tebi kakor dušam pred peklom posebej naznanil: dopolnil sem jaz, dopolnil si tudi Ti; duše vseh sem odrešil, Tvojo še posebej pa hočem rešiti spon telesa. Pojdi z menoj, pa ne da me stražiš pri božjem grobu na zemlji, ampak da Te uvrstim v četo nebeščanov, da z njimi vred zapoješ: aleluja, aleluja...

Janko, Bog je skrajšal dneve Tvoje preizkušnje. Videl je Tvoje delo, videl Tvoje navdušenje, videl Tvojo dobro voljo. Saj si s svojim življenjem dokazal, da more biti fant vesel, pa zraven pošten. Saj si se postavil v službo križa. In ravno v času, ko je Zveličar sam najhuje trpel, si trpel tudi Ti; v dnevih, ko je bil križ še znamenje sramote in sužnosti, si mu služil, in z nanj obrnjenimi očmi voljno trpel. Ko pa je postal križ znamenje zmage in zveličanja, si tudi Ti z Njegovo pomočjo zmagal in šel v zveličanje.

Tvoje mlado življenje je živ dokaz, da naša organizacija ni ovira v popolnosti, ampak je šola kreposti in požrtvovalnosti; saj si služil in služimo v znamenju križa v vrstah bojnikov Cerkve. Ti pa nisi samo služil sam, ampak si se tej armadi postavil na čelo ne samo domačim fantom, ampak vsej srenji. Bil si nam luč na gori, ki je svetila, bil si ogenj, ki gori sam, pa še druge vžiga, da gore in bodo goreli za vse, kar je dobro in plemenito. Še v zadnjih trenutkih si vodil svoje vrste in hrepenel po Rimu. Bog sam Te je poklical in Ti poskrbel, da greš ne samo v zemski Rim, ampak v nebeški Rim, da ne vidiš samo namestnika Gospodovega, ampak Gospoda samega.

Janko, medtem, ko bo Tvoje telo — na veliko noč položeno k počitku — čakalo večne velike noči, bo Tvoj duh užival veselje, ki ga je Bog pripravljal tistim, ki ga ljubijo; prosi pri Vsemogočnem, da se s Teboj in z Njim snidemo na dan končnega in večnega vstajenja; prosi, da se bo nad nami kakor nad Teboj izpolnilo, kar o vsem našem narodu v preroškem duhu poje pesnik:

»Pepelni dan ni dan več Tvoj,
Tvoj je vstajenja dan.«

Otokar Janez:

Kako smo potovali v Ameriko.

(Dalje.)

Naslednje jutro je bilo tako, kot se je dalo naprej videti. Doktor iz Tolmina je prišel dobre volje in elegantno oblečen v mojo sobo, ko sem se ravno oblačil. Skrbno je opazoval, če bom vsak kos obleke pravilno obesil nase in se tako napravil, da ga ne bo sram z menoj hoditi po mestu.

Najina pot je vodila najprej v menjalnico, od tam v zajtrkovalnico in potem v pinakoteko. Hodila sva iz dvorane v dvorano in povsod sva videla nepregledne vrste slik od najslavnejših slikarjev vsega umetniškega sveta. Seveda sem takih slik videl že poprej dosti, ali tiste slike so bile le posnetki, reprodukcije, tu sem pa videl prava originalna dela slavnih umetnikov.

Doktor iz Tolmina je hotel stresti pred menoj vso svojo res veliko učenost. Poudarjal je posebnosti posameznih slikarjev in zopet značilne lastnosti posameznih slik, ki so zelo zajemljive, pa jih vendar neko človeče ne opazi kar samo od sebe. Pred eno ali drugo sliko sva obstala dalje časa in si jo ogledovala od vrha do tal, od leve in desne, od blizu in od daleč.

Nekaj časa je raslo iz moje duše veliko občudovanje ogromne učenosti, ki jo je odkrival pred menoj gospod doktor, najkasneje v četrti dvorani se mi je pa začelo — zehati. Z menoj je namreč takole. Rad imam umetnost in učenost ljubim, ali preveč naenkrat ne morem sprejeti vase. Če pridem v tako veliko izložbo umetnin, se sploh ne spuščam rad v podrobnosti in posameznosti. Najljubše mi je, da si ogledam vse bolj na debelo, v glavnih obrisih. V prvi vrsti se zajemam za to, kako so predmeti razvrščeni in urejeni, kakšno sliko nudi celotna razstava. S počasnim korakom premeriti sobo za sobo in mimogrede pregledati oddelek za oddelkom, ne da bi se tu ali tam predolgo zadrževal, to je po mojem okusu. Če bi pa šlo za to, da bi preštudiral posamezno umetnino, bi jo najrajši vzel iz razstave, odnesel domov v svojo sobo in jo tam v miru in nemoten do dna pretuhtal. To pa rečem, da bi se mi tam ne začelo kmalu zehati.

Ko je doktor iz Tolmina opazil mojo nezgodo, je padel v globok obup, iz katerega ga pri najboljši volji nisem mogel več rešiti. Obema je postalo vroče in dirjala sva iz dvorane v dvorano kot bi gorelo za nama. Na vsakih vratih sem se ustavil in pogledal še enkrat nazaj, potem naprej po novi dvorani in si ustvaril o njej svoj celotni vtis. Doktor je vselej skušal s hvalevredno vztrajnostjo izrabiti ugodni trenutek in mi je z največjo naglico in grgrajočim glasom dopovedoval, kakšna novost me čaka onstran praga. Od časa do časa je potegnil iz žepa lepo dišeč robec in si je otrl potne kapljice s čela in z brade. Mislim, da sem vselej takoj za njim tudi jaz nekaj podobnega napravil. Ko sva korakala po dvoranih, je tu in tam podvzel še kak obupen naskok na moje nerazumevanje in me je hotel z vso silo svoje globokoumne besede in očarljive kretnje privezati na kakšno prav imenitno sliko. Toda bilo je vse zastoj in moje noge so hitele proti izhodu.

Na cesti sem se oddahnil in prav zelo bi se mi bilo olajšalo srce, ko bi ne bil moj dobri spremljevalec tako milo zdihoval poleg mene. Resnično se mi je zasmilil in da bi ga pripravil do drugih misli, sem mu v izbranih besedah ponovil srčno željo, da bi mogel že kmalu v — turen.

Doktor iz Tolmina si ni upal ugovarjati, samo to je dostavil, da morava prej še v muzej, kjer bova videla veliko zbirko spomenikov starega sveta: grškega, rimskega itd. Kakor se je on vdal moji želji po turnu, tako sem se tudi jaz vdal in sem šel molče za njim v muzej.

Videla sva res imenitne in dragocene reči. Lepi kipi grških bogov so bili razvrščeni po dolgih dvoranih in so naju pozdravljali z najrazličnejšimi kretnjami. Bili so kakor živi. Če bi jih bilo manj, bi bili meni bolj všeč in bi si jih bil natančneje ogledal, pa skoraj gotovo tudi zapomnil razlago doktorja iz Tolmina. Pri tolikem številu sem pa sproti pozabil, kakšen je kateri in kaj je njegov pomen.

Poleg bogov in boginj sem videl tudi ogromno zbirko starodavnih posod in vrčev. Vsak je bil umetnina zase. Danes kar strmimo, ko gledamo te ostanke starodavnih dob in vidimo, kako so znali v tistih časih zanesti umetnost v najbolj navadne pojave vsakdanjega življenja.

Tudi iz muzeja sva odšla vse prehitro — po sodbi mojega vrlega doktorja. In sedaj ni bilo več nobenega izhoda — zavila sva jo v turen.

Veličastna cerkev z dvema zvonikoma nama je šla polagoma naproti. Njene znamenitosti sva si hitro ogledala, potem pa hajdi kvišku po dosti prostornih stopnicah. Zelo sem moral zakrkniti svoje srce, da me obupno stokanje in ječanje doktorjevo ni omehčalo in sem vztrajno rinil kvišku, kvišku. Ali ko sva po mnogih težavah dospela v line, sem nehote tudi samega sebe prištel med tiste ljudi, ki ne najdejo primerne

plačila za svoje delo in se čutilo — razočarane. Kaj sem pa videl iz teh visokih lin? Morje hiš pod seboj in lepo število gomazečih ulic med njimi. Okolice mesta nisem doledal in če bi jo bil, bi videl samo ravnino na vse strani brez vsake slikovitosti in prirodnih lepot.

Spokorjen in spreobrnjen sem se spuščal nazaj na trda monakovska tla. Ena sama želja je gorela v moji notranjosti: da bi došel čimprej do požirka izbornega bavarskega piva. Ker je bil tudi doktor v tem pogledu slučajno čisto mojih misli, sva prav kmalu v najlepši vzajemnosti ustregla svojim srčnim željam.

Potem sva obsedela in se začela zopet drug drugega — bati. Kaj naj vendar počneva skupaj do jutri zjutraj? Kolikor je še dopoldneva, bi se dalo prav čedno porabiti s čakanjem dobrega kosila, toda od kosila do noči je pa še vendar velik kos časa, ki mora biti na neki način prikrašan. Jaz sem iskreno zahrepenel po svojih treh sopotnikih, toda kdo ve, kod hodijo in kaj si ogledujejo — kje naj jih iščem? V tistih mučnih trenutkih sem trdno sklenil, da se vso pot ne bom več odtegnil njihovi družini, ki je zame še najbolj primerna. (Dalje.)

Orlovska pisma

Dragi Jožko!

Povprašuješ, zakaj tako dolgo molčim. Res, dolgo že nisem pisal, pa ne, da bi pozabil na Te, ki si vedno v mojih mislih in mojem srcu, ampak radi koščkovosti stvari, o kateri bi rad s Tabo govoril, se nisem mogel odločiti za pisanje. Če pišem danes, je to le radi tega, ker sem prav včeraj govoril z nekim gospodom, ki je tudi pripovedoval jako žalosten slučaj nekega mladega moža in končno vzkliknil: Marsikoga bi se dalo rešiti, ako bi ga pravočasno poučili.

In zopet sem mislil na Tebe. Tako rad si vesel in vem, kako ljubiš veselo družbo. Saj je mlademu človeku potrebna družba in razvedrilo, — le da ne bi prišel med slabe tovariše. Vedno me tu skrbi, zlasti, odkar si že zadnjic tako čudno pisal. Tebi bi ukradli mladost! —

Ne boš mi zameril, če Ti pokažem eno takih slik. Je resnična. Povzela je pa dnevniku mladega fantu, dijaka, ki pa svojih študij ni dovršil.

Imeli so me za dobrega, da, za najboljšega. Zadnji čas pa profesorji zmagujejo z glavami in govore: Nazaduješ! — Ne, sam čutim več: jaz propadam. Kdor more in zna, naj pomaga, jaz ne morem in mene in moje šole bo kmalu konec...

Kako nenadno je prišlo to nad mene. Tovarišija in kvante! Zvečer beži spanec iz utrujenih oči. Pa ne radi nedovršenih nalog! Vse, kar sem videl in slišal, gre še enkrat v blazni mešanici skozi možgane. Zastori so padli in norost, ki sem jo zvedel, čuje budno v mislih in odganja dobrodejni spanec. Pred meseci bi še zardel sramu — sedaj pa je v meni le še strast in pamet molči. Ne, neke daleč, kakor v megli se oglaš: Nikar, Bog vidi, ne skruni svoje časti. — A skušnjava že zmaguje: Kaj, če je res tak užitek v tem, kakor so pravili tovariši? Srce v dišečem ritmu poganja kri po žilah in hoče razgnati prsi. Sam sem, nihče ne vidi... Še se nekaj oglaš, kakor vest — h kipeča strast pregluši vsak opomin — in obvlada svojo žrtev — —

Prvi greh na samem sebi — kje je užitek, kje sta nebo in zemlja, ki si mi jih obljubljala slast? Kakor da sem pokopan v grobu... Razočaranje, puščoba in gnus, strašen gnus, da bi opljuval samega sebe. Lastnoročno sem se pahnil v globino. Vest, kje si bila prej, da me mučiš sedaj kakor žandar zločinca z očitki: Kaj si storil s svetliščem božjim...

In vendar, čez teden dni je zopet med starimi prijatelji. Nova odkritja! — In zopet padec — in zopet, nato pa vedno pogostejše. Par mesecev pozneje stoji opomba: Postal sem satanov plen. Sprožil sem kamen, ki z blazno hitrico drvi v prepad. Še malo, pa se požene preko zadnje stene, da se v dnu razleti na tisoč koscev. Evo, to je moje življenje...

Ne nazajam teh reči, kakor da bi mislil, da si tudi Ti vdan skrivnemu grehu. Pišem le zato, ker se bojim, da ne bi podlegel slabi tovarišiji. Čuvaj se, mladeč moj!

Pri zdravem fantu se začne z leti zorenja tudi razvoj v moža. Ta razvoj povzročajo in označujejo gotove žleze, ki v tej dobi prično delovati. Nadvse važno je, da se delovanje teh žlez, ki nosijo življenjsko kal, vrši popolnoma nemoteno. Te žleze namreč ne proizvajajo le tistih kali, iz katerih more nastati novo življenje, ampak izločujejo tudi v organizem neke posebne sokove (hormone), ki prehajajo v kri in so za telesno in duševno svežost kakor tudi za krepko rast neobhodno potrebni. Pod vplivom teh sokov se mladenič razvija v lep moški tip. Predpogoj, da te skrivne žleze dosega svoj namen, je pa v tem, da se vse njihovo delo vrši nemoteno in da nikaka umetna moliter ne ovira naravnega razvoja. — Znano nam je, da vaja in napor okrepe človeške mišice.

Vemo pa tudi prav tako, da žleze, ki so šele v razvoju, vsled predčasnih in nenaravnih dražljajev oslabe, da postanejo bolešno razdražene in občutljive in ne morejo več v zadostni meri vršiti naloge, ki jim jo stavi zorenje mladega telesa. — Kdor torej v mladostnih letih zapade skrivnemu grehu, ta je nastavil sekiro na živec svojega življenja. Nikakor pa se ni treba vznemirjati, ako telo samo v spanju izloča nepotrebne sokove. To je povsem naraven pojav, ki se pri vsakem zdravem mladem možu pojavi približno mesečno ali tudi večkrat. Greh bi bil le, ko bi se vdal strasti in hotel storiti kaj podobnega v tuječem stanju.

Da vidiš vso težo takega greha, naj opozorim nekoliko na posledice. Iz povedanega že sledi, da bo fant, ki v mladih letih razvoja zapade skrivnemu grehu, utrpel strašno škodo na svojem razvoju. Učinek je nekako isti, kakor če navrtiš mlado drevo, da teče iz njega sok. Samooskrumba je najprimernejši izraz za tako početje. Zleze so ovirane v svojem delu in silijo se še nerazvile k delovanju, za katerega bi bile usposobljene šele po več letih. Razmelava se moč in hrana, ki jo rabijo žleze, da grade možgansko in živčno stanišče ter mozeg, torej najmenilnejše sestavne dele našega organizma. Zato tak fant zastaja v umskem in telesnem razvoju, podoben drevesu, ki ima v sebi črva.

Seveda se večkrat zgodi, da greh ni opazljiv takoj na zunanje, dasi bodo redko izostali gotovi znaki, če se greh le in le ponavlja. — Na bledem, upadlem obrazu leže temne sence. V udratih, temno obrobljenih očeh je neka žalost. Pogled je boječ in nemiren. Neka trudna poleza je v vsem nastopu in izrazu. Ne pri duševnem, ne pri telesnem delu ni vztrajnosti, najrajši se kje naslanja z rokami v žepu ali čepi sam vase zaprt v kakem kotu in sanja blodne sanje svoje pokvarjene domišljije. Družba se rad ogne, zadirčen je in zabavljiv, čuti svojo manjrednost, zato izbegava vsako resno tekmo.

Zgodi se pa tudi, da zunanost ne izdaja skrivnega greha. Lica so lepo rdeča in mišice prožne kot jeklo. Črv zaenkrat prizanaša telesu, zato pa tem huje gloda na duševnih zmožnostih. — Živčevje je razrvano in spomin začne pešati. Tudi razum zgubi prejšnjo prožnost. Duh, ki bi imel kraljevati, je pokopan pod razvalinami in strast je zalegnila njegovo jasnost. Zlasti pa oslabi volja. Fant, ki je bil prej pogumen, odkrit, odločen značaj, postane boječnejš, podoben cunjji, ob katero si drugi brišejo noge. Še sklene in zopet sklene: dvignil se bom in ne več v to sramoto! Pa pride skušnjava — in zopet ječi poražen v globini. Strast si polagoma osvoji njegovo domišljijo, ki mu živo slika užitek naslade, osvoji si razum, ki ga oslepi za lepoto čistega življenja, in zavlada nad voljo, kateri prigozarja, da je vsako ustavljanje brezmišelnost, da je edina pot, da doseže mir, ako se vda strasti. Greh postane potreba in mehanično, kar iz narade zopet in zopet pada.

Mnogo jih je, ki so dobre volje in bi dali vse, da bi se oprostili strašnih spon, v katere jih je okovala strast. Toda navada in slabost jih zopet porazi. In tako se najlepša doba življenja zapravi za prazen nič, življenje je oskrunjeno, ideali poteplani. Nepopisen gnus se čisto vzbudi takim nesrečnejšem do sebe in vsega življenja, da si žele smrti. Niso redki samomori takih nesrečnejšev. Mnoge pritira ta strast, oziroma bolezen, ki jo je strast porodila, prav na rob groba in jih ne spusti niti tedaj, ko so z eno nogo že v grobu. Tukaj pa res veljajo prav dobesedno besede sv. pisma: Če boš jedel od tega sadu, boš umrl.

Najlažje se je ustaviti v začetku, ker prvi greh je prav za prav najtežje storiti. Če se greh ponavlja, raste strast kakor ogenj, se nikjer ne ustavi in zahteva več in več.

Lepa je starogrška pravljica. Zevs je poslal na zemljo prelepo boginjo Pandoro in ji dal na pot krasno zlato žaro, v kateri pa so bile skrite vse nadloge, ki morejo priti nad človeški rod. Epimetej je lepo boginjo vzel za ženo in kljub svarilom Prometeja odprl skrivnostno žaro. In ven so zletele nadloge, bolezni in skrbi in le upanje je še ostalo nesrečnejšu.

Taka je tudi mladost. Prelestna v svoji neomadeževanosti nosi s sabo velike skrivnosti, katerih naj se mladi človek ne dotika, ako noče postati nesrečen. Naslada skrivnega greha, o katerem sva prackar govorila, je taka zlata žara. Lepa in vabeča, a gorje mladeniču, ki jo odpre z drzno roko. Velike tajne sile morajo delovati skrivno in nemoteno, da bo dovršenje popolno in skladno, kakor tudi drevo po nevidnih koreninah črpa moč in rast. Mladenč čuti in sluti, da velike in životvorne sile delujejo v njem, nikoli pa ne sme predrzno odgrinjati, kar je narava sama žavila v skrivnost. Oskrunjena narava se vedno maščuje! Posledice za skrunilca so nekako iste, kakor če drevju odkoplješ korenine in jih razprostreš solnčnim žarkom. Drevo usahne!

Pretekli teden smo priredili na Kum društveni izlet. Nad trideset samo mladih, zdravih ljudi je v prekipecajočem veselju rajalo solncu nasproti. Smeh in mlado zdravje je iskalo duška v veseli pesmi, dokler se niso misli in srca oklenile ene, ki so jo kakor odmev srca v refrenu ponavljala vriskajoča grla:

Zato pa rečem jaz:

Najlepša je mladost,

mladost ne pride več nazaj.

Res, najlepša je mladost, pa le, če je čista! Drugače je ponosno, v nebo kipeče drevo na obzorju — prelomljeno čez sredo. Svetel solnčni žarek, ki je utonil v temnem oblaku, očarljiva lepota velike in srečne bodočnosti, poteptana globoko v blato. Ali bo za Te, ki si Orel, težka odločitev?

Preiskreno Te pozdravlja Tvoj

brat Janez.

To in ono

Telovadba in sport.

Hrvatska orlovska zveza je priredila v preteklih mesecih več tečajev, tako v Dubrovniku, Sarajevu, Vukovaru, Virovitici, Džurdževcu in Čakovcu, ki so se izvršili z lepim uspehom. V Zagrebu pa sta se vršila 2 tečaja za vaditelje zagrebških orlovskih društev. — 9. maja t. l. so hrvatski Orli proslavili dan katoliške mladine. — Kot svoje glasilo izdajajo hrvatski Orli list »Mladost« in »Org. Vestnik«, ki izhaja dvome-sečno.

Na Dunaju je veliko število prebivalcev tudi Čehov. Med to češko mladino delujejo prav živahno češka orlovska društva, ki širijo med dunajskimi Čehi katoliško in narodno zavest. Takih orlovskih društev je 6, ki štejejo okrog 300 članov, večinoma po rojstvu Dunajčanov, ker so se že njihovi predniki naselili na Dunaju. O letošnjih binkoštih so ta orlovska društva priredila zlet, katerega se je udeležilo tudi lepo število njihovih bratov iz Češkoslovaške.

Zanimiva statistika. Znano je, da so na Češkoslovaškem telovadne organizacije zelo razvite. Največja je sokolska, kateri pripada z ozirom na prebivalstvo v Češkoslovaški 7-36%, dalje orlovska z 1-43%, socialistične telovadne organizacije z 1-1% in komunisti z 1-08%. Iz tega je razvidno, da je za sokolstvom najbolj razvito orlovstvo, pri katerem je organiziranih približno 150.000 članov oz. članic. V češkem parlamentu je 51 katoliških zastopnikov. Eden izmed najvplivnejših češkoslovaških politikov, monsignor dr. Šramek, znan tudi slovenskim Orlom, ki so se udeležili izleta v Brno, je obenem tudi predsednik češkoslovaške orlovske zveze. — V češki armadi pa izkazuje statistika še vedno 51-5% takih, ki niso prav nič gojili telovadbe in sporta. Skavtov je 1-7%, tistih, ki gojijo nogomet 9-6%, vodni sport 8-9%, zimski sport 7-4%, lahko atletiko 4-3% in telovadbo pri svojih telovadnih organizacijah 23-7%.

Nemške katoliške telovadne organizacije. Nemški katoličani imajo 4 velike prosvetno-telovadne organizacije. Največja je v Nemčiji pod imenom »Deutsche Jugendkraft«, ki šteje četrto milijona moške mladine. — Na drugem mestu stoji organizacija nemške kat. mladine v Nemški Avstriji, imenovana »Krščanska zveza nemških telovadcev«;

ta deluje vzajemno z ostalo katoliško mladino, ki šteje v Nemški Avstriji okrog 44.000 članov. Na Dunaju samem je 40 društev nemške kat. mladine s 5000 člani. — Tretja organizacija je v Švici, ki šteje 30.000 članov; v tej kat. organizaciji pa je včlanjena poleg nemške tudi francoska in italijanska katoliška mladina v švicarski republiki. — Četrta velika organizacija nemške kat. mladine pa je v Češkoslovaški, ki šteje okrog 25.000 članov.

Največjo telovadnico imajo v Dortmundu na Westfalskem. Imenuje se westfalska dvorana in meri 180.000 m²; streha sega v višino 110 m. Dvorana je zgrajena v obliki amfiteatra. V ta ogromni prostor gre 12.000 gledalcev. Okrog arene se nahaja tekališče za konjske, kolesarske in motorne tekme, v areni sami pa se vrše proste in lahkoatletične vaje. Ta prostor lahko spremenene takoj v 6 igrališč za tenis. V poslopju samem je še več drugih prostorov, tako pisarna, slavnostna dvorana, restavracija itd., v bližini pa ljudski park, kopališče in igrišče.

Raznoterosti.

Priobčuje dr. Vinko Šarabon.

Največji podmorski čoln ostane lahko pod vodo dva dni in pol. Posadka šteje 121 mož.

Slonova kost. Vsako leto pride v trgovino povprečno 866.000 kilogramov slonove kosti; 848.000 kg je iz Afrike. Za to mora pa dati vsako leto 55.000 slonov svoje življenje.

Najmanjša pritlikavka je bila Hilani Agiba s Sinajskega polotoka. Merila je 38 cm. Sedaj pa izmeri, koliko je to!

Največja globina morja je ob japonski obali; meri 9947 m. Zgodi se seveda lahko, da bodo dobili še večje globine, zlasti še, ker se zemeljska skorja neprestano pretvarja.

Henry Ford, avtomobilni kralj, zasluži na dan povprečno 20 milijonov dinarjev.

Dnevnik časopisov je na Nemškem 3152. Več kot polovica jih ne pripada nobeni stranki ali pa vsaj svojo pripadnost pametno prikrivajo.

Holandski fizik Ormes je dosegel s poskusi temperaturo 272-8 stopinj pod ničlo. 273 stopinj je pa sploh najnižja mogoča temperatura.

Največje orgle v Evropi so v mestu Passau na Bavarskem; imajo pet manualov, 170 registrov in več kot 13.000 piščalk.

Na Nemškem je sedaj 70 krematorijev, poslopij, kjer sežigajo mrliče. Leta 1914. so jih sežgali 10.650, leta 1924. pa 33.527.

Zedinjene države Severne Amerike so štele leta 1800. pet milijonov prebivalcev, sedaj jih štejejo 117 milijonov.

Najboljši potapljaški stroj je izumil neki angleški inženjer; gre nad 200 m globoko.

Leta 1910. je spil vsak prebivalec Nemčije 8½ l alkohola v vsem letu, leta 1924. pa samo še 2¼ l. Med velikimi državami je v tem oziru Nemčija na 22. mestu.

Legarjev bacil je vidljiv šele, če ga tisočkrat povečáš. Če bi nas kdo tisočkrat povečal, bi bili 1600 do 1800 metrov visoki.

Dež. V kraju Inšalah v Sahari že enajst let ni deževalo. Zadnji dež je bil tam v obliki plohe, ki je uničila veliko ljudi in živali.

Najbolj redka znamka na svetu je znamka Britanske Guayane. Stane okoli 1.800.000 Din.

Reka Ren pelje vsako leto okoli 200 kg zlata in 400 kg srebra s seboj v morje. Seveda o izkoriščanju ni govora.

Indijanci. V Zedinjenih državah Severne Amerike živi še okoli 230.000 Indijancev, v Srednji in Južni Ameriki pa še več milijonov.

Moški ovrtnik. Pred sto leti je iznašla žena nekega kovača v Severni Ameriki ovrtnik. Od tedaj naprej je šel ovrtnik svojo zmagovalno pot po svetu naprej.

Nemčija je plačala doslej na vojni odškodnini v denarju in blagu okoli 50 milijard zlatih mark. Marka je okoli 15 dinarjev.

Helgoland. Pred izlivom reke Labe leži otoček Helgoland. Neprestano glodajo morski valovi ob njem in trgajo kos za kosom od njega. V srednjem veku je meril 1330 kvadratnih kilometrov, sedaj je samo še pol kvadratnega kilometra velik.

Velika knjiga. V Britanskem muzeju v Londonu je 175 cm visoka in skoraj ravno toliko široka knjiga, obsega zbirko holandskih risb.

Najdaljši človek, o katerem beremo, je bil 278 cm visok.

Srebra dobavijo na svetu vsako leto okoli 212 milijonov unc ali 66.000 kilogramov. 1 unca = 31 gramov. Mehika dobavi okoli 90 milijonov unc, Zedinjene države 65, Kanada 17, druge države 40.

Urednikov radio.

Orlovski praznik. K prazniku sv. Alojzija (21. junija) opozarjamo na § 132 orlovskega Poslovnika. Letos, ko obhajamo 200 letnico proglašenja sv. Alojzija svetnikom, je posebno primerno, da obhajate praznik čim slovesneje. V decembrski številki izpregovorimo o sv. Alojziju kaj več. Za sedaj opozarjamo — naprošeni od pristojne strani — samo še na knjigo o tem svetniku, ki je pravkar izšla v upravi Glasnika presv. Srca Jezusovega v Ljubljani in je zelo prav, če si jo, fantje, naročite.

Petrov Orel — akademik Ante. Spisov, ki so poslani uredništvu brez naznanila pravega imena avtorjevega, ne bom nikdar priobčil in če bi bili najboljši! Tako se godi povsod! Iz tega sledi...

A. Hromski. Vedel sem, da se boš oglašil. Hvala za poslano; priobčim po izbiri! Tistega o Trdinovi junici pa ne... — Z »Mladostjo« je pa res križ! Jaz sam bi rad, da bi bila obširnejša, a so na centrali trdi, da je joj, kar je tudi popolnoma umevno. Vzroka torej ni v tem, da bi, kakor praviš, »bolehal« na dolgočasju za Amerikanci. Saj nam krepko pomaga br. Janez, ki Ti je tudi všeč. In Amerikanci nas tudi še niso pozabili. — Odobravam posebno zadnjo Tvojo misel, da je pri lažji »Mladosti« ta dobra lastnost, da jo bolje prebavite; iz prepolne skleda bi namreč pobrali samo ocvirke, drugo bi pa pustili neizrabljeno. — Bog živi!

R. H. Livek. Dopis prinaša pričujoča številka. Vse drugo sem izročil in naročil upravi lista, kamor se v podobnih slučajih vedno sam obračaj. — Na osebnosti ne morem odgovarjati ne tu ne v privatnem pismu. Oprosti! In Bog živi!

Franjo Strah, Zgb. O tistem, na kar si me opozoril v pismu glede svojega članka v 2. štef. letošnje »Mladosti« »Naš cilj«, izpregovorim v prihodnji številki, kako besedo. Dotlej — Bog živi!

Orlovske slike. Mnogi so nam zadnji čas poslali precej lepih slik orlovskih odsekov, družin, telovadnih vrst, duhovnih vaj itd. Prosim potrpljenja, ker ni mogoče vseh tako kmalu objaviti. Boljše pridejo tekom časa gotovo na vrsto.

Tolmačev nabiralnik.

Oratorij: molilnica, kapela;
fronta: prednja stran, bojna črta;
tura: hoja, potovanje;
abstinenca: zdržnost;
imuniziran: prost, obvarovan;
katastrofa: preobrat, nezgoda;
taktika: ravnanje, postopanje;
katar: nahod, prehlad;
mentor: vodnik, svetovalec;
klasik: prvovrstnik, mojster;
radikalen: korenit, temeljit;
tropski: južni (ob ravniku);
parabola: kriva črta določene oblike;
realizirati: uresničiti, udeležiti;
publika: gledavci, občinstvo, javnost;
energično: odločno, silno, krepko;
aplavz: pohvala (s ploskanjem);
akademik: visokošolec;
intenziven: močen, jak, krepk, napet;
korporativno: polnoštevilno;
kolegijalno: po tovariško.

Mali oglasi.

Naraščajski kroji. Telovadni odsek Kat. delavske družbe v Idriji ima na prodaj 25 dobro ohranjenih naraščajskih krojev, brez

pasu in kravate. Cena je zelo nizka. Obrniti se je na naslov: Treven Anton, Idria 9, Italija-Friuli.

Drog naprodaj. Odsek D. M. v Polju ima za nizko ceno naprodaj skoro nov drog. Za-

interesirani odseki naj se oglasijo na naslov Edvard Rešek, Vevče št. 35, p. D. M. v Polju. Drog prodajamo, ker ima naš odsek dva in ker smo vsled naročitve prapora prišli v denarno stisko.

Iz kraja v kraj

Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu.

Malo se je še slišalo na zunaj o našem odseku. Po hišnem redu je namreč naše delovanje omejeno samo na zavod, torej samo na člane našega odseka. Odsek praznuje letos sedemletnico obstoja. Da je dobro izvrševal svojo nalogo, priča veliko število predavanj, katere so imeli člani na fantovskih večerih, pričajo častne diplome, katere smo dobili pri tekmah, bodisi organizatoričnih bodisi tehničnih, pričajo dobro uspele akademije, katere prireja odsek vsako leto navadno ob sprejemu novih članov. — Tudi telovadimo pridno. Toda tu se imamo boriti z velikimi težavami. Ko se namreč telovadec nekoliko izuri, pa mora zapustiti gimnazijo in treba je začeti zopet pri novih članih. Tako moramo vedno graditi iznova. — V naslednjem naj omenim še dve važni točki v delovanju našega odseka. Prva se tiče praznika sv. Jožefa. Praznovali smo ga takole: Zjutraj pri sv. maši, katero je opravil g. pokrovitelj našega odseka, smo bili vsi člani z naraščanjem pri skupnem sv. obhajilu. Popoldne smo imeli pa telovadno akademijo, katera je uspela v splošno zadovoljnost. Člani smo nastopili z letošnjimi prostimi vajami, štirje so izvajali vaditeljske vaje. Izmed točk, ki jih je izvedel naraščaj, so zlasti ugajale skupinske vaje. Ena točka je bila posvečena lahki atletiki in sicer skoku čez konja, kožo in vrvice. Kot slavnostni govornik je nastopil predsednik JOZ br. dr. Natlačen, ki nam je dal mnogo lepih navodil, kako naj se dijaki udeležujemo kot Orli. — Med našimi člani jih je tudi precej iz zasedenega ozemlja, ki se vzgajajo tu v zavodu, da bodo nekoč pomagali svoji neodrešeni domovini. Za te brate smo naredili na cvetno nedeljo »primorski večer«. Namen tega večera je bil, seznaniti člane z delovanjem naših neodrešenih bratov, pa tudi navdušiti jih, da jim pomagajo pri njihovem delu. Prvo nalogo je izpolnil br. Štrancar s svojim res stvarnim predavanjem, drugo pa br. Čampa z dobro sestavljenim in podanim govorom. Moški zbor »Magnificat« nam je zapel par navdušenih pesmi. — Bog živi!

Sarajevo.

Vsem bratom pošiljajo pozdrave Orli-vojak 10. pešpolka v Sarajevu: Franc Košir, Smlednik; Franc Rozman, Hraše; Alojzij Rogelj, Trboje; Mihael Lavrič, Trboje; Franc Stirn, Hraše; Joško Beton, Predoslje; Franc Dolinar, Primskovo; Andrej Kuhar, Zadruga;

Franc, Jožef in Janko Perko, Križe; Franc Bolka, Šmartno pri Cerkljah; Jernej Dolenc, Golnik; Kristijan Valjevac, Tržič; Stanko Arh, Predvor; Alojzij Zupan, Duplje; Simon Ješe, Mavčice; Edi Babič, Tržič; Franc Štritih, Bistrica; Leopold Grašič, Golnik, in Mirko Osenik, Zadruga.

Livek, Italija.

Tudi mi se enkrat oglašamo v »Mladosti«. Giblamo se, čeprav počasi. Telovadne vaje imamo vsak teden. Telovadcev je vpisanih 15, vaj pa se udeležuje samo 10 članov. Javnih nastopov nismo še imeli, ker jih tudi ne moremo imeti; smo še premladi in šele nekaj časa obstoja naš telovadni odsek. — O uspehu prvega javnega nastopa hočemo poročati. — Bog živi! — R. H.

Kriva Palanka, Macedonija.

Bratske pozdrave bratom in sestram v Sloveniji pošiljajo bratje z bolgarske meje. — Priporočamo br. načelnikom v odsekih, da čim strumneje vežbajo člane. Bratje, bodi rekruti, pa naj bodo uverjeni, da jim bo zelo prav prišlo znanje v raznih telesnih vajah. — Kako se imamo? Zaenkrat še dosti dobro. Ker so mi telesne vaje že znane, mi je vojaški stan veliko lažji kot drugim, ki nič ne poznajo vaj. Dosedaj se učimo prve telesne vežbe, korakanje in vaje s puškami. Glede kraja smo še precej zadovoljni, je precej hribovit kraj, zato je tudi podnebje bolj zdravo. — Članov od odsekov je tudi nekaj pri drugih četah. — Ob veliki noči nam je bilo zelo dolgčas. Sedaj smo se, pa že bolj privadili novega življenja in reda. — Veliko uspeha, pri tekmah žele bratje: L. Nastran, Franc Lotrič in Peter Potočnik.

Dravljje.

Smrt nam je za Veliko noč vzela našega drugega br. Janka Čarmana v najlepši dobi življenja, starega 20 let. Pa čudo, izbrala si je najbolj agilnega organizatorja in telovadca. Bil je zelo zmogen fant in je zato tudi mnogo delal. Eno leto je načeloval draveljskemu odseku, zadnje čase pa s šentvriški srenji. Ob času njegovega načelovanja pri odseku se je odsek tehnično precej dvignil. Kot srenjski načelnik je vsepovsod navduševal vaditelje in jih tudi učil, kar seveda ni bilo zaman. Samo v 1. letu nam je odštela Ljubljana 9 častnih diplom, zasluženih pri tekmah. Prirejal je rad akademije. Lansko leto je bila prvič akademija v našem odseku; ponovili smo jo v

Preski. Vedel je tudi, da si mora, če hoče, da bo njegovo delo napredovalo, ustvariti dober vaditeljski zbor. In res, ustanovil si ga je, močnega ne toliko po številu kot po tehniku. Le žal, da vsako leto prirejamo poslovinne večere, iz česar sledi, da nam vojaki vsako leto katerega fanta vzamejo. Pa za temi fanti nimamo vzroka žalovati, ker smo prepričani, da se še povrnejo in vstopijo zopet v naše vrste, ali vse drugače je, ko nas je zapustil Janko — za vedno. — K zadnjemu počitku smo ga spremili karmo slovesno. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega okrožni predsednik br. Langus z žalnim govorom (glej govor in sliko pokojnega

na str. 104), ob katerem je malo oči ostalo brez solza. — Niso nas pa zapustile še vse moči, imamo še trdno oporo v jako vzornem in agilnem predsedniku. V delu ne nazadujemo, kar se je videlo na letošnjih prosvetnih tekmah. Druga opora nam je pa dobri, čeprav oslabei vaditeljski zbor. Z njim so nam tudi zanprej uspehi zagotovljeni. Tudi letos smo priredili telovadno akademijo z zelo pestrim sporedom, in smo jo ponovili v Smledniku. Le žal, da ti odseki, ki jim pomagamo, nimajo pravega veselja za orlovstvo. — Dne 6. julija hočemo na srenjski javni telovadbi v Dravljah pokazati, kaj smo se naučili čez zimo. — Bog živi!

Loterija za Stadion.

Izrebane številke stadionske loterije:
I. glavni dobitek (oprava za 25.000 Din) št. 33.466. II. glavni dobitek (motorno kolo za 20.000 Din) št. 10.902. III. glavni dobitek (nevestina oprava za 15.000 Din) št. 14.887. IV. glavni dobitek št. 22.745. V. glavni dobitek št. 2.090. VI. glavni dobitek št. 46.984. VII. glavni dobitek št. 11.290. VIII. glavni dobitek št. 15.122. IX. glavni dobitek št. 17.398. — 5 dobitkov po 1000 Din: 9.409, 20.998, 23.470, 23.983, 25.974. — 5 dobitkov po 750 Din: 545, 14.369, 19.706, 25.388, 36.172. — 10 dobitkov po 500 Din: 3.881, 5.567, 5.769, 7.070, 13.203, 15.915, 19.395, 28.351, 44.808, 45.501. — 15 dobitkov po 250 Din: 3.948, 7.852, 9.189, 12.505, 13.299, 18.898, 21.891, 24.536, 25.674, 40.255, 44.122, 44.432, 44.729, 48.645, 48.800. — 50 dobitkov po 100 Din: 1.905, 2.001, 2.796, 2.846, 5.322, 5.614, 7.379, 7.766, 8.448, 9.053, 9.629, 10.032, 11.043, 11.401, 13.725, 15.152, 15.299, 15.482, 15.576, 15.590, 16.148, 17.172, 17.969, 18.564, 19.416, 20.231, 20.313, 21.791, 24.235, 24.747, 25.708, 28.104, 29.888, 31.448, 32.534, 35.408, 37.157, 37.228, 37.620, 37.742, 38.287, 40.584, 41.817, 42.694, 42.941, 44.496, 44.520, 46.605, 48.571, 48.817. 100 dobit. po 50 D: 1.469, 1.902, 2.431, 2.893, 3.074, 3.218, 3.697, 4.718, 4.859, 4.863, 5.806, 6.077, 6.129, 6.229, 6.830, 6.858, 7.131, 7.586, 7.861, 8.267, 8.970, 10.625, 10.651, 10.898, 11.183, 11.273, 11.377, 12.177, 12.905, 14.253, 14.827, 14.844, 16.503, 16.627, 19.123, 20.516, 21.074, 21.204, 21.729, 21.994, 22.137, 23.230, 24.288, 24.404, 24.441, 25.237, 26.293, 27.136, 27.178, 27.193, 28.579, 28.865, 30.380, 30.775, 30.889, 30.897, 31.097, 31.964, 32.033, 32.349, 32.689, 33.890, 33.969, 33.972, 34.064, 34.422, 35.684, 35.695, 35.965, 37.239, 38.830, 39.038, 39.307, 39.406, 40.049, 40.209, 41.265, 41.268, 41.661, 42.051, 42.149, 42.155, 42.298, 42.566, 42.573, 43.447, 43.870, 43.986, 44.391, 44.702, 45.748, 45.865, 46.706, 46.806, 46.819, 46.859, 46.903, 47.958, 48.470, 49.274. — 100 dobitkov po 25 Din: 178, 242, 584, 895, 1.109, 3.101, 3.207, 3.392, 3.834, 4.395, 5.404, 6.827, 8.067, 10.880, 10.593, 10.865, 11.762, 12.083, 12.117, 12.270, 12.535, 13.018, 13.396, 13.467,

13.595, 13.861, 14.002, 14.145, 14.385, 14.521, 15.458, 16.197, 17.054, 18.143, 19.116, 22.845, 23.185, 23.250, 23.459, 23.645, 24.293, 24.471, 24.555, 24.650, 24.904, 25.240, 25.717, 25.745, 25.808, 25.978, 26.040, 26.394, 26.887, 27.582, 27.904, 28.034, 28.876, 29.213, 29.491, 31.300, 32.353, 32.459, 32.789, 32.842, 33.261, 33.537, 33.882, 33.974, 34.050, 34.869, 34.934, 35.336, 35.563, 35.677, 35.816, 36.049, 36.582, 36.594, 36.758, 37.126, 37.861, 38.008, 38.411, 38.593, 39.804, 40.600, 41.031, 41.980, 42.401, 43.035, 44.044, 44.533, 44.539, 44.549, 45.154, 46.528, 47.034, 47.325, 47.672, 49.990. — 200 dobitkov po 20 Din: 102, 136, 217, 228, 259, 414, 447, 463, 637, 645, 693, 696, 718, 785, 956, 966, 1.173, 1.540, 1.635, 1.874, 1.987, 2.443, 2.849, 2.941, 3.068, 3.173, 3.456, 4.272, 4.990, 5.100, 5.234, 5.454, 5.611, 5.624, 6.013, 6.369, 6.479, 6.602, 7.718, 8.041, 8.100, 8.396, 8.784, 8.916, 9.109, 9.374, 9.438, 9.563, 9.846, 10.617, 10.874, 11.095, 11.443, 11.451, 12.131, 12.337, 12.406, 12.547, 12.836, 12.948, 13.629, 13.882, 13.888, 14.412, 14.610, 14.698, 14.717, 15.075, 16.365, 16.371, 16.743, 16.895, 17.410, 18.456, 18.611, 18.737, 19.008, 19.023, 19.125, 19.164, 19.339, 19.628, 19.764, 19.826, 19.838, 19.979, 20.008, 20.177, 20.412, 20.590, 20.972, 21.328, 22.133, 22.386, 22.430, 22.529, 22.530, 22.591, 22.764, 22.991, 23.512, 23.542, 23.553, 23.748, 23.892, 24.421, 24.475, 24.786, 24.844, 25.108, 25.327, 25.752, 25.985, 25.993, 26.095, 26.358, 26.830, 27.164, 28.179, 28.369, 28.650, 28.773, 29.507, 29.581, 29.582, 29.624, 30.018, 31.118, 31.278, 32.216, 32.285, 32.761, 32.864, 32.983, 33.068, 33.405, 33.614, 33.765, 33.856, 33.918, 34.446, 34.456, 34.859, 35.182, 36.010, 36.211, 36.522, 36.744, 36.760, 36.975, 37.017, 37.139, 37.272, 37.503, 37.565, 38.782, 38.916, 38.928, 38.957, 39.100, 39.221, 39.577, 39.901, 39.965, 40.288, 40.435, 40.513, 40.637, 41.322, 41.468, 41.689, 42.060, 42.140, 42.142, 42.817, 42.991, 43.181, 43.165, 43.215, 43.273, 43.415, 43.774, 43.999, 44.199, 44.270, 44.398, 44.574, 45.529, 45.575, 45.677, 45.695, 46.065, 46.447, 46.685, 47.177, 47.405, 47.799, 49.192, 49.851, 49.956. — Dobitki se dobe v Društveni nabavni zadrugi in Ljudskem domu v Ljubljani, Strelška ulica, in naj se t a k o j dvignejo.

Za šalo in zares

Za smeh.

Izboren govornik. V državi Kansas v Severni Ameriki je poznejši guverner senator Hodges nadzoroval nekoč največjo državno kaznilnico. Ravnatelj kaznilnice ga je prosil, naj zbranim kaznjencem kaj pove in naj jim da kakšen nauk za bodoče življenje. Bilo jih je okoli 700. Hodges ni bil na to pripravljen in je začel: »Spoštovani sodržavljaniki! Ta nagovor se mu pa le ni zdel pripraven, hotel je popraviti in je rekel: »Ljubi soujetniki! Seveda gromovit smeh in burna veselost. In spet je začel: »Ne vem, kako bi vas nagovoril, a odkritosrčno sem vesel, da vas vidim tako številno tukaj zbrane...« (Iz III. zvezka dr. Šarabonovih Zgodovinskih anekdot. Ali jih že imaš?)

Uganke naših Orlov.

Urednik: Peter Bulkovič-Domen
Zgonik, p. Prosek (Italija).

1. Zlogovnica.

(Tone, Sarajevo.)

Zloga v slovo vezana
nežno stvar predstavlja;
človek vsaki jo ima,
ki je zdravja pravega.
Če ti je v želodcu stradež,
prvi zlog ti uteši gladež.
Ali to potem je ptič,
da ostane prazen nič.

2. Vraza.

(Miroljub, Kočevje.)

Z »i« je draga kovina,
z »a« je vzhodna rastlina.

3. Dopolnilna uganka.

(Miroljub, Kočevje.)

Ne — — — — —
— ne — — — — —
— — ne — — — — —
— — — — — ne — — — — —
— — — — — ne — — — — —
— — — — — ne — — — — —

Reka, gora, pisatelj, umetnikov pohod,
sin vzhodnega naroda, vas.

4. Posetnica.

(Boris Hrovatin, Ljubljana.)

Ivan D. Gornik

Kaj je ta mož?

Rešitev ugank je poslati v zaprtem pisnu do 5. julija na uredništvo »Mladosti«, Ljubljana, Ljudski dom. — Izžreban rešilec vseh ugank dobi novo telovadno majico (številka!).

Rešitev ugank v 5. številki.

1. Mozaik: Gorje, kdor srcu mehkeemu je rob! — Srce v prepad jadu ga samo meče (A. Medved). — 2. Kvadrat: Voda — atom. — 3. Posetnica: Ravnatelj oblačilnice. — 3. Spremenitev: Marko Pohlin.

Vse uganke je prav rešil: Ljudevit Domanjko, Žihlava.

Vsebinska 6. številka: Za praznik sv. Alojzija: Sv. Oče mladeničem. — J. Pogačnik: Belina src. — Br. Janez: Razmere. — J. Klug: Junaštvo. — Fr. Strah: Orlovsko slovo. — J. Langus: Na zadnji poti. — Otokar J.: Kako smo potovali v Ameriko. — Orlovski pisma. — To in ono: Telovadba in sport. — Raznoterosti. — Urednikov radio. — Tolmačev nabiralnik. — Mali oglasi. — Iz kraja v kraj. — Loterija za Stadion. — Za šalo in zares. — Slika: † Janko Čarman.

'Brezalkoholna produkcija', Ljubljana, Poljanski nasip 10/26,
pošlje vsakemu naročniku „Mladosti“ zanimiv
cenik brezplačno. ☞ Zahtevajte ga takoj; ne bo vam žal!

Urednik: Jože Jagodiec.

**Čične ilustracije
in jasni klišeji**

dajo reklami šele pravo lice!

Jugoslovanska tiskarna
Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6

Klišarna - Litografija - Kameno-
in offset-tisk - Rotacija - Stereo-
tipija - Knjigo- in umetniški tisk

Salda-konti, štrance,
blagajniške knjige,
= amerik. žurnale =
odjemalne knjižice

itd. — nudi p. n. trgovinam po iz-
redno ugodnih cenah

knjigoveznica K.T.D.
v Ljubljani, Kopit. 6/II.

Prodajalna K.T.D.

(prej Ničman)

Ljubljana (poleg Jugoslov. tiskarne)

Vse pisalne potrebščine, po-
dobe, molitveniki, svetlinje,
devocionalije itd.

Svoji k svojim!

**Naša domača
Kolinska cikorija**

je izborna in izdatna.

Zelo priporočamo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica
v Ljubljani, Dunajska c. 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe
kakor tudi stavbe med časom gradnje; b) vse
premično blago, mobilje, zvonove in enako;
c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenj-
skem oddelku zavarovanje na doživetje
in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska
zavarovanja v vseh kombinacijah.

Skupno premagamo skupne težave!

L. Mikuš

Ljubljana
Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
**dežnikov in solnč-
nikov in
izprehodnih palic.**

Popravila točno in solidno.

TEODOR KORN

Ljubljana, Poljanska cesta 8

se priporoča cenjenemu občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih

**kleparskih in vodovodnih instalaci-
skih del ter za pokrivanje streh.**

Vsa stavbna in kleparska dela v priznano
solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in
poštne prosto. Popravila točno in po
najnižji ceni.

Podružnica v TRSTU, Via Miramare 65,
ki jo vodi poslovodja g. Franjo Jenko.

Klobuke, srajce,

kravate, dežne plašče, dežnike i. d. modno
blago kupite najceneje pri

'Amerikancu', Ljubljana, Stari trg 10.

Zahtevajte cenik!

Zahtevajte cenik!

Društvena nabavna zadruga v Ljubljani (Ljudski dom)

ima v zalogi:

**vse potrebščine za kroj, telovadne obleke, telovadne čevlje,
poslovne tiskovine in knjige za odseke.**

Tiskovine za Čebelico. — Zaloga knjig „Orlovske knjižnice“. — Zaloga vseh potrebščin
za šminkanje igralcev. — Sprejema vloge v Centralno Čebelico.

Kupujte pri lastnem podjetju!

Kupujte pri lastnem podjetju!

„Jugometalija“ r. z. z o. z.

splošna kovinska industrija izdeluje vsakovrstne bakrene
kolke kakor tudi vsakovrstne druge pločevinaste predmete.

Telefon 729

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18

Telefon 729

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Jurčič Josip, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer. 10 zvezkov po Din 16.—, vezani
po Din 20.—.

Glaser, Zbirka slov. narodnih pesmi. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Gregorčič, Poezije. I. zvezek. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Miran Boris (Stritar), Strunam slovo. Din 6.—, vezano Din 10.—.

Buratt-Pribil, Mali lord. Roman. Din 20.—, vezano Din 30.—.

Širok, Slepi slavčki. Kratke povesti. Din 18.—.

Bevk, Rablji. Povesti. Din 20.—, vezano Din 30.—.

Bevk, Faraon. Povesti in slike. Din 28.—.

Cankar, Moje življenje. Din 16.—, vezano Din 20.—.

Erjavec Franc, Izbrani spisi. I. Din 16.—.

Kellermann-Velikonja, Tunel. Socialni roman. Din 24.—, vezano Din 30.—.

Meško, Dve sliki. Povesti. Din 20.—, vezano Din 36.—.

Pregelj, Joannes Plebanus. Povelj. Din 30.—.

Pregelj, Zgodbe zdravnika Muznika. Zgodovinska povest. Din 14.—.

Tagore, Povesti. Din 12.—.

Erjavec, Slovenci. Zemljepisni, zgodovinski, kulturni in gospodarski pregled.
Osnovi za predavanje. Din 40.—.

Dostojev, Pravila za oliko. Din 30.—.

Ceniki so brezplačno na razpolago!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Mladost glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 17. v mesecu.
Urejuje Jože Jagodic, Ljubljana, Pred škofijo 4. — List
izdaja konzorcij „Mladost“ v Ljubljani (Dr. Joža Basaj, Ljubljana, Dunajska c. 38). —
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani (K. Čeč). — Upravišтво je v Ljubljani, Ljudski
dom (pisarna Društvene nabavne zadruge). — Uredništvo je v Ljubljani, Ljudski dom
(Orl. Podzveza). — Naroča se: Upravišтво „Mladost“, Ljubljana, Ljudski dom. —
Naročnina: Za redne člane in starešine brezplačno, za vse druge Din 30.— letno;
posamezna številka Din 2.50. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.